

Razlaga vsebin z delavnice 11. 5. 2017 v Laškem in odgovori na vprašanja, prejeta na LAS

Upravičena območja in upravičenci

Upravičeno območje za izvajanje aktivnosti v operacijah je 6 urbanih naselij LAS, ki so navedena v Strategiji lokalnega razvoja in javnem pozivu: Laško, Rimske Toplice, Štore, Vojnik, Frankolovo in Nova Cerkev. V ostalih naseljih se aktivnosti ne morejo izvajati. Prav tako je pomembno, da morajo biti aktivnosti namenjene prebivalcem urbanih območij.

Upravičenci (vlagatelji in partnerji) so lahko:

- pravne osebe zasebnega prava ali samostojni podjetniki s sedežem, registrirano izpostavo, podružnico, organizacijsko oziroma poslovno enoto na območju LAS;
- pravne osebe zasebnega prava v javnem interesu, ki delujejo na območju LAS;
- pravne osebe javnega prava, ki delujejo na območju LAS;

Vsi morajo imeti zagotovljena sredstva za lastno sofinanciranje operacije.

Podrobne karte upravičenih območij (urbanih naselij LAS Raznolikost podeželja: Laško, Rimske Toplice, Štore, Vojnik, Frankolovo in Nova Cerkev) so zaradi obsežnosti podatkov na voljo na vpogled v pisarni LAS. Vse potencialne prijavitelje, ki niso prepričani, ali so načrtovane lokacije izvajanja operacije na upravičenem območju, vabimo, da pokličejo v pisarno LAS, da se dogovorimo o ogledu).

Investicijska dokumentacija ob vlogi

V skladu z desetim odstavkom 29. člena Uredbe CLLD morajo biti ob oddaji vloge za operacijo izdana vsa potrebna dovoljenja, kot jih za izvedbo operacije določa področna zakonodaja.

Pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije ureja Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16). V kolikor je v skladu s to uredbo za omenjen projekt priprava DIIP obvezna, potem je DIIP potrebno priložiti ob oddaji vloge.

V kolikor NRP (naslov operacije, vrednost) ob oddaji vloge ni usklajen z operacijo, se predloži izjava, da bo le ta usklajen do prvega zahtevka. Dokazilo o usklajenosti NRP-jev se predloži ob vložitvi prvega zahtevka.

Dokazila o lastništvu in soglasja

Lastništvo nas nepremičninami se izkazuje z zemljiško knjižnimi izpiski. V kolikor se naložba oziroma postavitve opreme izvaja na nepremičnini, ki ni v lasti investitorja, je potrebno ob vlogi priložiti overjena soglasja lastnikov, da dovoljujejo načrtovan poseg oziroma overjene najemno pogodbo za obdobje najmanj 10 let po zaključku operacije. Vsa navedena dokumentacija se priloži k Prilogi 6.

Podatki o operaciji – razlaga neaterih točk vloge za prijavo operacije

2.5 Začetek operacije: stroški aktivnosti so upravičeni od oddaje vloge v potrditev na MGRT, ki jo opravi LAS. Previdoma bo oddaja izbranih vlog opravljena do septembra 2017. Po pregledu vlog na MGRT bodo vlagatelji z MGRT podpisali pogodbe.

2.6 Zaključek operacije: rok za zaključek opepracije je 3 leta od popdisa pogodbe z MGRT. LAS svetuje prijavo operacij, ki bodo zaključene v krajšem obdobju.

2.7 Območje izvajanja operacije: vlagatelj v tej rubriki za vsako izmed aktivnosti navede, v katerem izmed upravičenih naselij se bo izvajala. V primeru, da bodo v vlogi navedena naupravičena območja, takšna vloga ne bo izpolnjevala pogojev za upravičenost in bo izločena iz obravnave.

2.8.1 Tematsko področje ukrepanja operacije: vlagatelj označi eno al ive čtematskih področij, na katera je naslovljena vloga.

2.8.2 Povzetek namena in predmeta operacije: v tej rubriki je potrebno poleg namena in predmeta operacije podrobno navesti tudi ukrep (oziroma ukrepe, če vloga kandidira na več ukrepov javnegea poziva) in načrtovana zaprosena sredstva javnega poziva za vsak ukrep. Primer: Tematsko področje ustvarjanje delovnih mest – ukrep 1.3.1 Krepitev znanj z usposabljanjem in izobraževanjem (18.000,00 EUR).

2.9.1. Opis vpliva operacije na specifični cilj: Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS: vlagatelj opiše vpliv operacije na omenjeni specifični cilj v skladu z OP za izvajanje evropke kohezijske politike 2014-2020. V pomoč navajamo nekaj vsebin iz OP po tematskih področjih. Primer opisa: Operacija bo na specifični cilj »Boljša gospodarska rast in socialna vključenost skupnosti v območjih LAS« vplivala na področju vseh 3 ukrepov, to je ustvarjanja delovnih mest, večje vključenosti ranljivih skupin in varstva okolja in ohranjanja narave. S spodbujanjem podjetniških idej na področju trajnostne mobilnosti, ponudbe lokalnih proizvodov in storitev in medgeneracijskih kooperativ bo operacija v kar se da največji meri vplivala na naveden specifični cilj OP.

Ustvarjanje delovnih mest:

- **Spodbujanje podjetniških aktivnosti in inovativnih razvojnih partnerstev:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim za povečanje podjetnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti ter aktivnosti, ki bodo prispevale k ustvarjanju pogojev za izvajanje podjetniških iniciativ, kot npr.: razvoj primernih orodij za aktivacijo, vzpostavitev neformalnih mrež za spodbujanje podjetništva (predvsem socialnega podjetništva, MSP), razvoj ponudbe lokalnih proizvodov in storitev v upravičenih območjih, vključno z oblikovanjem mreže lokalnih ponudnikov, aktivnosti za oživljanje vaških in mestnih jeder ipd.

Večja vključenost ranljivih skupin:

- **Krepitev sodelovanja z institucionalnim okoljem za povečanje socialne vključenosti:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k aktivaciji deležnikov v povezavi z institucionalnim okoljem v navezavi na obstoječo socialno infrastrukturo na lokalni in regionalni ravni za namen povečanja socialne vključenosti V okviru tega ukrepa bo lahko med drugim podprto: intervencijsko delo z mladimi, aktivnosti v smeri ustvarjanja inovativnih partnerstev

za oblikovanje mreže storitev za starostnike in spodbujanje ukrepov aktivnega staranja, ipd.

- **Povečanje dostopnosti do storitev na lokalni ravni in odpravljanje revščine:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k zmanjšanju tveganja revščine in povečanju kakovosti življenja v upravičenih območjih kot npr.: spodbujanja zdravega in aktivnega življenjskega sloga, co-housing in stanovanjske kooperative ter vzpostavljanje participativnih proračunov lokalnih skupnosti, ipd.

Varstvo okolja in ohranjanje narave

- **Izboljšanje stanja okolja:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo poleg izboljšanja stanja okolja prispevale tudi k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov ter k podpori ustanavljanju nizkoogljičnih skupnosti in skupnosti brez odpadkov kot npr.: vlaganja v manjšo okoljsko infrastrukturo, manjše prenove degradiranih in industrijskih območjih in t.i. brownfield investicije, vlaganje v infrastrukturo manjšega obsega, kjer bo to relevantno in upravičeno, obnova sistema tematskih poti in spremljajoče infrastrukture, aktivnosti za pospeševanje urbane trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti, s tem pa spodbujanje okolju prijaznega gospodarstva, temelječega na učinkoviti rabi virov, ter izobraževanja, usposabljanja in dvig osveščenosti lokalnega prebivalstva tudi v zvezi z zmanjševanjem energetske revščine, ustvarjanja zelenih delovnih mest, izboljševanja stanja vodotokov, ipd.

2.9.2. Opis operacije: vlagatelj navede glavne poudarke operacije, faze operacije ter vlog in vključenost partnerjev. Opiše prispevek operacije k vsakemu specifičnemu merilu za izbor operacij. Podrobnosti v zvezi s prispevki operacije k merilom za izbor so navedene v navodilih vlagateljem za izpolnjevanje vlog (strani 8 in 9). Ta rubrika je ključna za delo ocenjevalna komisije, zato je potrebno navesti podatke, na podlagi katerih bo mogoče oceniti vloge. Dolžina teksta ni omejena, vlagatelj pa naj navede čimbolj realne podatke.

Poglavje 3: Načrtovanje ciljev, ki jih zasleduje operacija

Sklad ESRR zahteva jasno opredelitev in ustrezno načrtovanje kazalnikov učinka in kazalnikov rezultata. Pri kazalnikih rezultata so 3 kazalniki že izpolnjeni, saj gre za kazalnike na nivoju Strategije lokalnega razvoja. V nadaljevanju je prikazanih nekaj primerov različnih kazalnikov, ki jih lahko vlagatelji uporabijo oziroma prilagodijo za lastne predloge operacij.

Prednostna naložba 9.5. Vlaganja v okviru Strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v OP EKP 2014-2020 – PREDLOGI KAZALNIKOV NA POSAMEZNIH OPERACIJAH

UKREP	AKTIVNOST	KAZALNIK UČINKA	KAZALNIK REZULTATA
Ustvarjanje delovnih mest	Spodbujanje konkurenčnosti gospodarskega sektorja (npr. lesno-predelovalnega sektorja)	Število vključenih pravnih subjektov v vertikalno lesno-predelovalno verigo	Rast kumulativnega dohodka vključenih podjetij na urbanem območju (AJPES)
	Ponudba lokalnih proizvodov in storitev v urbanih območjih	Število subjektov v verigi, s sedežem na urbanem območju	Število delujočih članov (pravnih subjektov) v vsej verigi 1 leto po zaključku operacij
Večja vključenost ranljivih skupin	Oblikovanje mreže za delo s starostniki	Število vključenih subjektov v inovativna partnerstva za oskrbo starejših izven domov starejših občanov	Število novih zaposlitev v sektorju oskrbe starejših
	Co-housing in stanovanjske kooperative	Število vzpostavljenih stanovanjskih kooperativ na upravičenem območju	Število neprofitnih najemnih stanovanj v sklopu stanovanjskih kooperativ
	Medgeneracijske kooperative	Število vzpostavljenih medgeneracijskih kooperativ	Število delujočih medgeneracijskih kooperativ 1 leto po zaključku operacij
	Delo z mladimi	Število mladih, vključenih v operacije na upravičenem območju	Število vključenih mladih z realizirano podjetniško idejo 1 leto po zaključku operacij
	Uvedba inovativnih participatornih ukrepov pri proračunih lokalnih skupnosti	Število prebivalcev urbanih območij, vključenih v operacije inovativnih participatornih ukrepov pri proračunih lokalnih skupnosti	Število prejetih predlogov občanov v postopku sprejemanja proračunov lokalnih skupnosti
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Energetske kooperative	Število vzpostavljenih energetske kooperativ na upravičenem območju	Število delujočih energetske kooperativ na upravičenem območju 1 leto po zaključku operacij
	Usposabljanje lokalnega prebivalstva na področju energetske revščine	Število udeležencev delavnic Število izvedenih delavnic	Število vzpostavljenih mrež za prenos znanja na področju energetskega osveščanja
	Trajnostna mobilnost na urbanih območjih	Število pametnih javnih polnilnih postaj za električna vozila z možnostjo daljinskega upravljanja moči polnjenja Število vzpostavljenih transportnih zadrug na področju trajnostne mobilnosti	Število inovativnih ukrepov na področju javnega prevoza Število delujočih transportnih zadrug 1 leto po zaključku operacij

KAZALNIK UČINKA (OUTPUT)

- kazalniki učinka se vežejo na projektne aktivnosti;
- s tem tudi na upravičene stroške;
- Izraženi so praviloma v merskih enotah (m zgrajene pešpoti, m² prenovljenih površin, št. vključenih podjetij...);
- kar je pomembno, je to, da ima projektni menedžment kontrolo nad trendom teh kazalnikov in lahko negativne trende zaustavi s prerazporejanjem sredstev in kadra med projektnimi aktivnostmi.

KAZALNIK REZULTATA

- kazalniki rezultata izkazujejo spremembe pri končnih uporabnikih, v primeru CLLD-ESRR prebivalstva, ki prebiva na urbanih območjih;
- dosežena vrednost zaobjema tudi vpliv zunanjih dejavnikov, tj. dejavnikov, na katere projektni menedžment nima večjega vpliva;
- zato se z evalvacijskimi metodami ugotovi prispevek intervencije k doseganju splošnega cilja oz. ciljev rezultata.

POMEMBNO:

- Ključna je določitev obeh vrst kazalnikov na operaciji, tako učinka kot rezultata;
- Kazalniki mora odražati bistvo operacije (aktivnosti in cilje), zato se ne vnašajo kontekstni kazalniki (npr. SURS-ovi), ki nimajo direktne povezave z operacijo;
- Potrebno je pregledati kazalnike v zadevnem Regionalno razvojnem programu 2014-2020 in smiselne vključiti na operacijo;
- S številom kazalnikov ni potrebno pretiravati, pomembno je, da imajo razumljivo metodologijo merjenja.

Bistvena sprememba v 2014-2020 je koncept k rezultatom usmerjenega izvajanja. Zato je večji poudarek na jasni intervencijski logiki, ki se začne pri vložkih (inputih) in zaključuje pri rezultatih.

Več informacij lahko pridobite na info@raznolikost-podezelja.si ali telefonski številki 03 / 425 64 66.

Pripravil:

Primož Kroflič,

Strokovni sodelavec za LAS,

SIMBIO d.o.o.